

دوشنبه
۲۹ آذر ۱۴۰۰

Mon.20 Dec 2021

۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ - سال هفتم

شماره ۱۹۲۵

۸ صفحه - ۵۰۰۰ تومان

www.forsatnet.ir

یادداشت

نسبت عدالت با توسعه
خالد توکلی <div>جامعه‌شناس</div>

نگاهی اجمالی به تاریخ مباحث توسعه نشان می‌دهد این مفهوم و برنامه‌های مرتبط آن، روند طولانی و پریپیچ و خمی را پیموده است و بسیاری از اهداف اولیه آن با تردید مواجه شده و یا تحقق نیافته است. آنچه در این روند بیش از هر چیز دیگری نمود دارد و به چشم می‌خورد، «پیچیدگی» و «چندبعدی» بودن فرآیند توسعه است. این پیچیدگی چنان است که مرتبا نظریات توسعه را با چالش و بحران‌های اساسی مواجه ساخته است. اندیشه توسعه که در طول یک قرن اخیر در جهان رواج یافته و برای بسیاری از جوامع به یک ارزش تبدیل شده است، در نسبت با ارزش‌های جهان‌شمول دیگر، با بحران‌ها و چالش‌های مفهومی و عینی گوناگونی روبه‌رو می‌شود.حفظ محیط زیست، یکی از ارزش‌هایی است که توسعه را به چالش کشیده و منجر به تغییراتی در اولویت‌ها و روش‌های دستیابی به آن شده است.

ادامه در همین صفحه

ادامه از همین صفحه

بومی‌گرایی و توجه به ارزش‌ها و هنجارهای خاص گرایانه نیز اندیشه توسعه را با پرسش‌های جدی و نهایتاً تغییر در مبانی نظری آن مواجه کرده است. عدالت بیش از دیگر ارزش‌ها از همان ابتدا توسعه را در مخصه گذاشته و تغییراتی جدی در نظر و عمل بر توسعه تحمیل کرده است؛ به‌گونه‌ای که در نهایت و حاصل تقابل این دو، آن بوده که توسعه در نظر و در برخی از روش‌ها به عدالت اهمیت بیشتری بدهد و از ادعاها و راهکارهای خود دست بکشد. چالش، تقابل و تلاش برای آشتی میان عدالت و توسعه در دو سطح دیده می‌شود؛ در سطح ملی و رابطه میان گروه‌های مختلف و در سطح روابط جهانی.

الف) اگرچه توسعه مفهومی پیچیده، کیفی، چندوجهی، درازمدت، تدریجی و ارزشی است اما آنگاه که سخن از تعریف و توضیح توسعه اقتصادی به میان می‌آید، بلافاصله مفهوم «رشد اقتصادی» و تفاوت میان آنها به ذهن متبادر می‌شود. این امر البته بیش از آنکه نشانگر تفاوت میان این دو مفهوم باشد، از قرابت و نزدیکی آنها با یکدیگر حکایت دارد. به همین دلیل، عده‌ای بر این باورند که توسعه اقتصادی چیزی جز رشد اقتصادی همراه با تغییر و تحول کیفی نیست.

طرفداران نظریه رشد اقتصادی که به طور کلی فقر، نابرابری، توزیع درآمد و متغیرهایی از این دست را نادیده نگرفته بودند، معتقد بودند که رشد اقتصادی از اولویت برخوردار است و می‌تواند مسائل مربوط به عوامل مذکور را در طول زمان به صورت خودبه‌خودی حل و فصل کند. حتی عده‌ای از نظریه‌پردازان رشد اعتقاد داشتند که در شروع فرآیند رشد و توسعه، نابرابری توزیع درآمد و فقر و بیکاری که اتفاقا در بخش محروم جامعه افزایش می‌یابد، امری اجتناب‌ناپذیر است (شریف‌زادگان، ۱۳۸۶) و از وجود آن دفاع می‌کردند. این نظریه‌پردازان بر این باورند که اگر رشد اقتصادی به نتیجه برسد، یعنی در جامعه‌ای با سطوح درآمدی بالاتر، مردم از تغذیه و مراقبت‌های بهداشتی بهتر و مناسب‌تری برخوردار خواهند گشت و در نتیجه از میزان مرگ و میر کاسته می‌شود، رشد

روزنامه مدیریتی - اقتصادی

فرصت امروز

برای کسب‌وکارآفرینی

شاخص بورس مجدداً به کانال ۱,۲ میلیون واحدی و فرابورس به میانه کانال ۱۸ هزار واحدی رسید

پشت چراغ قرمز بورس

نسبت عدالت با توسعه

محروم شده است. وی تأکید می‌کند که آزادی به توسعه غنا می‌بخشد. در حقیقت، تلاش او بر این است که با جدایی از سنت موجود در علم اقتصاد، توسعه را از منظر گسترش آزادی‌های اساسی بشر مورد بررسی قرار دهد و بر این نکته تأکید می‌کند که نگرستن به توسعه از این منظر و توسعه را به مثابه آزادی قلمداد کردن، با دیدگاه‌های دیگر که توسعه را به معنای رشد درآمد سرانه، تولید ملی، صنعتی شدن، پیشرفت تکنولوژیک و مدرنیزه شدن می‌دانند، در تضاد است.

بسیاری از نظریه‌پردازان توسعه این انتقاد را مطرح می‌کنند که رشد اقتصادی مفهومی یک‌بعدی است و به اموری چون توزیع درآمد، رفاه، آزادی، امید به زندگی، سطح سواد، فقر و بیکاری نمی‌پردازد. علاوه بر این، نظریات و مدل‌های رشد، نگرشی خطی به توسعه دارند و بر نقش و دخالت دولت به عنوان عامل اصلی تغییر و هماهنگی تخصیص منابع برای دستیابی به اهداف خود تأکید می‌کنند. در واقع، بخش عمده‌ای از انتقاداتی که بر نظریات توسعه و رشد اقتصادی وارد می‌شود، از این منظر است که نتیجه توسعه بیش از آنکه موجب برابری و عدالت اجتماعی شود تبعیض، فاصله اجتماعی و ناعدالتی را گسترش می‌دهد. در واکنش به این انتقاد است که برخی از نظریه‌پردازان توسعه از برابری و عدالت سخن گفته‌اند و بر لزوم توجه به اقشار و گروه‌های فقیر و کم‌برخوردار تأکید کرده‌اند.

ب) در سطح جهانی و روابط بین‌الملل نیز بحث برابری و عدالت به صورت جدی مطرح است. نظریه‌پردازان مکتب وابستگی بر این باورند که توسعه‌یافتگی/توسعه‌نیافتگی برخی از کشورها را باید در قالب یک نظام کلی جهانی تبیین کرد و توسعه وابسته به خصوصیات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی یا ساخت درونی یک جامعه نیست و بیش از هر چیز از رابطه اقتصادی و سیاسی میان کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته سرچشمه می‌گیرد. گوندر فرانک و والرشتاین در چارچوب نظریات مختلف، به وجود رابطه نابرابر میان کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته اشاره کرده و آن را هم علت توسعه برخی از کشورها و علت توسعه‌نیافتگی کشورهای دیگر دانسته‌اند.

وزارت نفت و مجلس به دنبال ایجاد سازوکار تهاتر هستند

نفت در برابر مسکن

با شرکت‌های چینی، ترک و اروپایی به منظور ورود به بخش کوچک حدود ۱۰ درصد طرح «هفت ملی مسکن» در زمینه ورود فناوری‌های نوین خبر داد.

اما با توجه به کمبود منابع و تحریم‌های بانکی کشورمان، یکی از سوالات اساسی همانا چگونگی تأمین مالی و انجام مبادلات بانکی با شرکت‌های خارجی است که از همان ابتدای بحث تهاتر نفت مطرح شد. آخرین خبری که محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرسازی در این خصوص به «خانه ملت» اعلام کرده، آن

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس:

واردات خودرو باعث ایجاد رقابت و افزایش کیفیت می‌شود

نماینده مردم دزفول در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه تلفات جاده‌ای بیش از تعداد شهدای جنگ تحمیلی است، گفت باید با واردکردن خودرو زمینه رقابت بین تولیدکنندگان را فراهم کرد تا شاهد تولید خودروی باکیفیت باشیم. سیداحمد آوایی روز یکشنبه در آیین تکریم و معرفی روسای قدیم و جدید دانشگاه آزاد اسلامی دزفول در سالن شیخ انصاری این واحد...

۵

به نظر می‌رسد امسال آخرین سال ارز ترجیحی باشد

رانت ۳۶۰ هزار میلیاردی

ارز ۴۲۰۰ تومانی

نیاز واردات کالای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی در شرایطی به ۱۸ میلیارد دلار افزایش یافته که یک حساب ساده، رانت ۳۶۰ هزار میلیارد تومانی آن برای امسال را نمایان می‌کند، اما با برنامه دولت در بودجه و تاکید آن به بهبوده بودن این ارزیابی و سوءاستفاده دلالتن و واسطه‌ها، به نظر می‌رسد سال ۱۴۰۰، سال پایانی جولان این رانت هنگفت در چرخه اقتصادی ایران باشد. زمانی که دلار، نرخ ۵ هزار تومان را در نوروز ۱۳۹۷ یعنی همین حدود سه سال پیش ثبت کرد، آنقدر این نرخ‌ها برای بازار ارز ایران عجیب بود که واکنش‌های متفاوتی را به همراه داشت. دولت که از چند ماه قبل توانسته بود به هر دلیلی کنترل کافی بر بازار ارز و سکه داشته باشد، اقدامات عجیبی انجام داد که از جمله آن، حراج سکه‌های بانک مرکزی با نرخ حدود ۱,۲ میلیون تومان بود و در نهایت ۶۰ تن از ذخایر...

۳

همه چیز به فروش نفت برمی‌گردد

رشد اقتصادی ۱۴۰۰ در ۲ سناریو

۲

مدیریت و کسب‌وکار

ایده‌هایی برای ایجاد هماهنگی و رابطه عمیق در میان کارمندان

چطور یخ بین کارمندان شرکت را آب کنید؟

ایجاد رابطه‌ای دوستانه در میانه اعضای شرکت همیشه ایده‌ای عالی برای شروع به کار یا برگزاری جلسه‌ای مهم محسوب می‌شود. امروزه بسیاری از مدیران برای بهبود همکاری میان اعضای شرکت از این ایده ساده اما کاربردی استفاده می‌کنند. اگرچه این نوع شروع به کار و ایجاد هماهنگی در میان کارمندان ایده بسیار خوبی است، اما اگر شما با تکنیک‌های نادرست به استقبال چنین کاری بروید، در نهایت نتیجه‌ای به غیر از شکست و کاهش اعتماد کارمندان به شما در انتظاران نخواهد بود. امروزه بسیاری از تیم‌های کاری برای ارائه عملکرد مناسب در شرکت نیازمند شناخت یکدیگر به طور دقیق هستند. این امر برای بسیاری از کسب و کارها دردرسهای زیادی به همراه داشته است. درست به همین خاطر شما باید با دقت نظر بالایی وارد این حوزه مهم از کسب و کارتان شوید. هدف اصلی در این مقاله مرور برخی از مهمترین نکات برای ایجاد هماهنگی و...

۸

اندیشمندان نظریه وابستگی و نظام جهانی که منتقد روابط نابرابر و استثمار بی‌نامل هستند و آن را عامل اصلی عقب‌ماندگی کشورهای توسعه‌نیافته و توسعه‌یافتگی کشورهای پیشرفته می‌دانند، به تدریج از نقد و بررسی مفهوم و روند توسعه به نفی آن پرداخته و اصولاً توسعه را با مفاهیمی مانند عدالت و آزادی قابل جمع نمی‌دانند. برخی از آنها توسعه را فریمی بزرگ قلمداد می‌کنند که سرمایه‌داری را تقویت کرده و به زبان اقتصاد، فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی کشورهای فقیر تمام می‌شود. به همین دلیل، امید چندانی ندارند که توسعه معجزه بکند و منجر به گسترش عدالت چه در سطح داخلی و چه در سطح بین‌المللی شود. این بدبینی نسبت به نهادهای جهانی نیز وجود دارد و آنها را عامل بسیاری از ناکامی‌ها و بدبختی‌های کشورهای عقب‌مانده می‌دانند که به این نهاده‌ها اعتماد کرده و با استفاده از وام‌های دریافتی از آنها، توسعه‌نیافتگی‌شان عمق و وسعت بیشتری یافته است.

نکته پایانی اینکه اگرچه تلاش‌های نظری جدی برای اینکه توسعه به عدالت نیز بینجامد صورت گرفته است، اما در مقام عمل این امر اتفاق نیفتاده است و اندیشمندان حوزه نوسازی به ویژه اقتصاددانان تمایل چندانی به بهره‌گیری از مفهوم عدالت در چارچوب نظری خویش نداشته و اگر عدالت مورد توجه قرار گرفته است، بیشتر از جانب جامعه‌شناسان و عالمان علوم سیاسی بوده است. در حوزه بین‌الملل که روابط نابرابر مبتنی بر منافع و قدرت بر آن حاکم است، برابری و عدالت محلی از اعراب ندارد و شاید به همین دلیل است که برخی از نظریه‌پردازان با اصل توسعه مخالفست کرده و آن را در خدمت جهان سرمایه‌داری دانسته‌اند. واقعیت آن است که آنان که اندیشه عدالت را در سر می‌پروراند نباید به توسعه امید داشته باشند. باید حیل‌های دیگر و طرحی نو درانداخته شود تا عدالت برقرار گردد. آنانی که توسعه را به مثابه یک ارزش قبول دارند نیز عدالت را اگر ندیده نگیرند حداقل در مراحل اولیه فرآیند توسعه آن را به مثابه مزاحمی می‌بینند که مانع دستیابی به شرایط خیز و آمادگی برای توسعه می‌شود.

این نظریه‌پردازان می‌گویند از قرن شانزدهم به بعد توسعه‌طلبی و روابط استعماری نابرابر کشورهایی که اکنون توسعه‌یافته محسوب می‌شوند موجب شده از منابع مادی و انسانی کشورهای که اکنون در زمره کشورهای عقب‌مانده به‌شمار می‌آیند، بهره‌برداری استعماری داشته باشند و بر منابع و ثروت خود به قیمت فقر و نابودی کشورهای اقماری بیفزایند. والرشتاین از کشورهای پیرامون، نیمه‌پیرامون و مرکز سخن به میان می‌آورد و فرانک نیز می‌گوید که بسیار دشوار است کشورهای توسعه‌نیافته بتوانند روابط نابرابر موجود را تغییر دهند و تنها وضعیتی که انتظار آنها را می‌کشد، این است که توسعه‌نیافتگی آنها توسعه یابد. در نظریات فوق، ظاهر امر این است که دغدغه عدالت موجب شده است نظریات توسعه یا فرآیند توسعه مورد نقد و اعتراض قرار گیرد. این دغدغه به شیوه‌های گوناگون بر باورها و نظریات نظریه‌پردازان بعدی تأثیر گذاشته است.

کسانی که در قالب نظریه نوسازی، اندیشه توسعه را پرورش داده و به آن اندیشیده‌اند، سعی کرده‌اند مفاهیم و متغیرهای جدیدی را به شاخص‌های توسعه اضافه کنند که تا حدی به صورت غیرمستقیم به عدالت نزدیک شود. واقعیت‌های موجود نشان می‌دهد این دسته از نظریه‌پردازان به توزیع برابر درآمد، دسترسی همگانی به بهداشت و تحصیل، تأمین و رفاه اجتماعی، آزادی‌های سیاسی و برابری جنسیتی توجه داشته‌اند و آن را در نظریات خود نیز گنجانده‌اند، اما در عمل همواره اولویت را به رشد اقتصادی داده و بدین ترتیب نابرابری را حداقل در مراحل اولیه فرآیند توسعه توجه کرده‌اند. در سطح بین‌المللی نیز مکانیسم‌هایی را تعبیه کرده‌اند که در قالب نهادهای جهانی نظیر صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، یونیسف و کنفرانس‌های جهانی به کشورهای فقیر کمک کنند تا هم در داخل بتوانند به توسعه برسند و هم در نظام جهانی بتوانند وضعیت خود را بهبود بخشند. این اقدامات مانند تخصیص وام یا کمک‌های بلاعوض به کشورهای فقیر، در بسیاری از کشورها نه‌تنها دستیابی به توسعه را ممکن نساخته، بلکه موجد برخی از بحران‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی هم شده است.

خوبی در زمینه تأمین منابع مالی پروژه‌ها ایجاد خواهد شد. معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در بیان گفت: ورود شرکت‌های خارجی برای ساخت واحدهای طرح «هفت ملی مسکن» به بهانه تهاتر نفت نیست، بلکه هدف اصلی این اقدام، ورود تکنولوژی ساخت صنعتی ساختمان است، اما اگر امکان تهاتر نفت با انبوه‌سازان به عنوان یکی از راه‌های تأمین منابع مالی ساخت مسکن فراهم شوند، اتفاق خوبی خواهد بود.

خبرخوان

دو سال ۲۰۵۰ میلادی

نفت چطور به ۳۸۰ دلار در هر بشکه می‌رسد؟

شرکت لوک اویل پیش‌بینی کرد قیمت هر بشکه نفت تا پایان سال ۲۰۵۰ از ۱۰۰ دلار در هر بشکه فراتر می‌رود و تورم و قیمت بالای کربن احتمالا قیمت نفت را به ۳۸۰ دلار در هر بشکه می‌رساند.
به گزارش «ویل پرایس»، شرکت لوک اویل در گزارش انرژی بلندمدت از سه سناریوی قیمتی پرده برداشت و اعلام کرد: در سناریوی «دگرگونی»، حذف سریع‌تر نفت و گاز و توسعه سریع و موثر انرژی تجدیدپذیر و حمل و نقل برقی فرض گرفته شده است. در این سناریو تمرکز جهانی روی تغییرات اقلیمی است که به رسیدن اقتصادهای جهان به سطح کربن خنثی تا سال ۲۰۵۰ منتهی می‌شود و انرژی و صنعت جهانی دستخوش تغییرات اساسی می‌شود. به گفته لوک اویل، تورم ممکن است دسترسی‌پذیری مصرف‌کنندگان به انرژی در سال ۲۰۱۵ را کاهش دهد و در سناریوی «دگرگونی»، نفت می‌تواند در سال ۲۰۵۰ به ۳۸۰ دلار در هر بشکه صعود کرد و تورم باعث بزرگ‌ترین افزایش قیمت نفت خواهد شد. قیمت‌های کربن هم ۷۰ دلار به قیمت هر بشکه نفت اضافه می‌کند.

دو سناریوی دیگر که لوک اویل درباره چشم‌انداز انرژی جهانی تا سال ۲۰۵۰ از آنها صحبت کرده است، یکی سناریوی «تحول» براساس سیاست انرژی بین‌المللی و برنامه‌های ملی جاری با در نظر گرفتن توانمندی‌های فناوری موجود و دیگری سنناریوی «تعادل» است که فرض می‌گردد بین اهداف اقلیمی و توسعه اقتصادی موازنه‌ای ایجاد می‌شود. حتی در سناریوی «تحول» قیمت‌های نفت از ۱۰۰ دلار در سال ۲۰۵۰ عبور می‌کند و طبق پیش‌بینی لوک اویل به ۱۲۸ دلار در هر بشکه می‌رسد. در سناریوی «تعادل» نیز قیمت نفت در سال ۲۰۵۰ حدود ۲۰۰ دلار (۱۹۷ دلار در هر بشکه) پیش‌بینی می‌شود و تورم علت عمده قیمت بالاتر است.

لوک اویل که دومین تولیدکننده بزرگ نفت در روسیه پس از روس نفت است، هشدار داد کمبود سرمایه‌گذاری می‌تواند به کمبود پایدار عرضه در بازار

و افزایش نوسان قیمت منجر شود.
واکیت الکیروف، مدیرعامل و رئیس لوک اویل می‌گوید: «واضح است که پیش‌بینی‌های انجام‌شده در ابتدای پاندمی که

تاکید می‌کردند جهان در سال ۲۰۱۹ به اوج مصرف نفت رسیده است، اشتباه

بوده است. برعکس ما با ریسک کمبود انرژی جهانی به دلیل سال‌ها عدم

سرمایه‌گذاری در صنعت به دلیل شوک‌های قیمت و بلندپروازی برای توقف

هرچه سریع‌تر استفاده از سوخت‌های فسیلی روبه‌رو هستیم.»
گفتنی است

الکیروف جدیدترین مدیر انرژی در صنعت نفت است که درباره نوسان فزاینده

و قیمت‌های بالاتر نفت به دلیل سرمایه‌گذاری ناکافی در عرضه جدید به منظور

جبران افت تولید میادین نفتی قدیمی هشدار می‌دهد.

تحلیلگران پیش‌بینی کردند

چشم‌انداز بازار سهام در ۲۰۲۳

در چند هفته آخر سال ۲۰۲۱، صدها میلیارد دلار پول نقد در دست سرمایه‌گذاران بزرگ قرار گرفته است و این ذخیره پولی زمینه را برای انتقال به سهام در سال جدید فراهم می‌کند.
به گزارش «سی ان بی»، براساس داده‌های شرکت گلدمن ساکس، سرمایه‌گذاران هفته گذشته بیش از ۴۳ میلیارد دلار به صندوق‌های بازار پول افزودند که این میزان مجموع وجه نقد جمع‌آوری‌شده در هفت هفته گذشته را به ۲۴۶ میلیارد دلار رساند.
داده‌ها نشان می‌دهد که با وجود افزایش سهام، ذخیره بازار پول در سال ۲۰۲۱ کاهش نیافته به‌طوری‌که دارای‌های تحت مدیریت به صورت معادل نقدی نزدیک به رکورد ۴٫۷ تریلیون دلار بوده است. اسکات رومر، تحلیلگر بخش بازارهای جهانی گلدمن ساکس می‌گوید: «رضیه من این است که در اوایل سال ۲۰۲۲ پس از جلسات تخصصی داریی اتاق هیأت مدیره در دسامبر، پول از نقدینگی با بازده واقعی منفی همچنین از اوراق قرضه خارج می‌شود. بازخورد تا حد زیادی این خواهد بود که سرمایه‌گذاران با افزایش تورم پول نقد زیادی در اختیار دارند.»

طبق نظرسنجی ماهانه مدیر صندوق بانک آمریکا، تخصیص نقدی سرمایه‌گذاران از نوامبر تا دسامبر ۱۴ درصد افزایش یافت و به ۳۶ درصد رسید که بالاترین میزان قرار گرفتن در معرض نقدینگی از ماه مه ۲۰۲۰ است. بسیاری از جابه‌جایی پول نقد ممکن است در ژانویه رخ دهد و طبق گفته گلدمن، ژانویه معمولا ۱۳۴ درصد از جریان‌های سالانه را تشکیل می‌دهد، به این معنا که در این ماه معمولا جریان ورودی زیادی وجود دارد در حالی که بقیه سال دارای جریان خالص خروجی است. این مورد به نظریه قدیمی وال استریت در مورد «اثر ژانویه» اشاره می‌کند: در ماه اول سال یک رالی فصلی (بازه زمانی است که قیمت سهام و شاخص بازار دالما رشد می‌کند) در سهام وجود دارد.

به نظر می‌رسد که بازار در پایان سال با جهش سهام در یک رالی کاهشی، ایهام‌های بزرگ را پس از اینکه فدرال رزرو از کاهش بیشتر خرید ماهانه اوراق قرضه خود خبر داد، پشت سر گذاشته است. استراتژیست‌های موسسه «بلک راک» در چشم‌انداز بازار ۲۰۲۳ خود گفتند: «ما شاهد بازده مثبت سهام در یک سال گذشته به همراه یک سال کاهشی برای اوراق قرضه بوده‌ستیم. بانک‌های مرکزی شروع به افزایش نرخ خواهند کرد، اما نیست به تورم تحمل بیشتری خواهند داشت همچنین به دلیل سویه‌های جدید ویروس کرونا شروع مجدد قدرتمند فعالیت اقتصادی به تعویق خواهد افتاد اما مسیر خارج نخواهد شد.»

انتقادها علیه سیاست‌های رئیس‌جمهور ترکیه

مدل اقتصادی اردوغان شکست خورد؟

انجمن تجاری ترکیه از دولت رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه خواست تا سیاست‌های اقتصادی فعلی خود را کنار بگذارد و آشفتگی اخیر بازار را دلیلی بر شکست این مدل آزمایشی ذکر کرد.

به گزارش «بلومبرگ»، انجمن صنعت و تجارت ترکیه (توسیاد) در بیانیه‌ای اعلام کرد: مجموعه‌ای از کاهش نرخ بهره توسط بانک مرکزی ترکیه لیر را تضعیف و تقاضای قوی برای ارز جامد را تحریک و کل اقتصاد را بی ثبات کره است. براین اساس، «بناز به بازگشت به قوانین عمومی پذیرفته شده علم اقتصاد بدیهی است.» لیر در سال جاری بیش از نیمی از ارزش خود را در برابر دلار آمریکا از دست داده است و این پس از ارائه مدل اقتصادی اردوغان منکی بر هزینه‌های استعراض کمتر و ارز ارزان‌تر بود و این روند نزولی افزایش یافت. از نظر رئیس‌جمهور این کشور، ترکیه می‌تواند با کنار گذاشتن سیاست‌های قدیمی که نرخ بهره بالاتر و جریان‌های ورودی قوی را در اولویت قرار می‌داند، خود را از اتکا به جریان سرمایه خارجی رها و با نرخ‌های بهره پایین‌تر رشد قیمت مصرف‌کننده را مهار کند که دقیقاً برعکس دیدگاه اجماعی بین بانک‌های مرکزی جهان است. با توجه به داده‌های سال ۲۰۱۰، با سقوط ارزش ارز به پایین‌ترین سطح رکورد روزانه، بازده بدهی ۱۰ ساله ترکیه روز جمعه به رکورد گذشته رسید. قیمت‌های مصرف‌کننده به قدری سریع در حال افزایش است که کل مردمان سوپرمارت‌ها به سستی می‌توانند بر سبب‌ها را تغییر دهند و ترک‌های طبقه کارگر و بازنشستگان برای دریافت نان یارانه‌ای صف‌های طولانی در مقابل غرفه‌های شهرداری تشکیل می‌دهند.

www.forsatnet.ir

فرصت

شاخص بورس مجدداً به کانال ۱٫۲ میلیون واحدی و فرابورس به میانه کانال ۱۸ هزار واحدی رسید

پشت چراغ قرمز بورس

صنایع مس ایران با یک هزار و ۴۹۹ واحد، شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی با ۹۵۸ واحد، شرکت پالایش نفت اصفهان با ۸۰۱ واحد و شرکت سرمایه‌گذاری غدیر با ۶۱۱ واحد با بیشترین تأثیر منفی بر شاخص بورس همراه شدند.

همچنین گروه خودرو با ۴۵ هزار و ۴۰۰ معامله به ارزش ۲ هزار و ۸۹۰ میلیارد ریال، گروه اداره بازارهای مالی با ۳۵ هزار و ۱۵۷ معامله به ارزش ۲ هزار و ۷۳۱ میلیارد ریال، گروه شیمیایی با ۳۲ هزار و ۸۸۸ معامله به ارزش ۲ هزار و ۹۳ میلیارد ریال، گروه فلزات اساسی با ۲۶ هزار و ۸۶۹ معامله به ارزش یک هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال و گروه فرآورده‌های نفتی با ۱۶ هزار و ۶۵۲ معامله به ارزش ۹۷۰ میلیارد ریال در صدر برترین گروه‌ها قرار گرفتند.

در آن سوسی بازار سرمایه نیز آیفکس به آستانه نیمه کانال ۱۸ هزار واحدی رسید. در معاملات دومین روز هفته در فرابورس ایران، شاخص

کل فرابورس با کاهش ۱۳۷ واحدی به رقم ۱۸ هزار و ۴۴۹ واحد رسید.

در روز گذشته بیش از یک میلیارد و ۵۸۷ میلیون سهم، حق تقدم و

اوراق بهادار به ارزش ۱۷ هزار و ۷۷۶ میلیارد ریال دادوستد شد. شرکت

پتروشیمی تندگویان با ۱۱ واحد، شرکت فرابورس ایران با ۱۰ واحد،

شرکت صنایع پتروشیمی تخت جمشید با ۶ واحد، شرکت مجتمع جهان

فولاد سیرجان با ۳ واحد و شرکت بهمن دیزل با یک واحد بیشترین تأثیر

مثبت را بر رشد شاخص داشتند. همچنین شرکت پتروشیمی زاگرس با

۴۰ واحد، شرکت پلیمر آریاساسول با ۲۶ واحد، شرکت پالایش نفت لاوان

با ۱۱ واحد، شرکت تولید نیروی برق دماوند با ۱۰ واحد و شرکت فولاد

هرمزگان جنوب با ۷ واحد با بیشترین تأثیر منفی بر شاخص فرابورس

همراه شدند.

دولت می‌تواند جهت بورس را تغییر دهد؟

چراغ قرمز بورس همچنان روشن است و تقریباً همه جامعه می‌دانند که شرایط این روزهای بورس تهران اصلاً مساعد نیست. کما اینکه از نیمه نخست سال گذشته تاکنون شاخص بورس تهران به صورت پلکانی پایین آمده و در حال حاضر در سقف کانال ۱٫۲ میلیونی دست و پا می‌زند. در این بین، اقدامات دولت سیزدهم برای بهبود شرایط بورس در چند ماه گذشته کارساز نبوده است. البته با توجه به نگرانی‌های بسیاری که نسبت به بازار سرمایه وجود دارد و البته بی‌اعتمادی گسترده مردم به بورس، طبق اعلام رئیس سازمان بورس و رئیس هیأت عامل صندوق تثبیت بازار سرمایه، قرار است ۱۲هزار میلیارد تومان نقدینگی به صورت تدریجی

مدیرعامل بورس کالا خبر داد

حجم معاملات بورس کالا در مرز ۵۰ میلیون تن

کوتاهی نیز عرضه می‌شوند. نظارت بر صنایع پایین‌دستی برای بورس تعریف نشده و بورس محل انجام معاملات است.

به گفته وی، تنها بورسی در کشور هستیم که تسویه چندماهه را آغاز کرده‌ایم و در حال حاضر ۱۸ بانک به اتاق پایاپای بورس کالای ایران متصل هستند.

مدیرعامل بورس کالا با اشاره به اینکه بورس برای جلوگیری از سرکوب قیمت ایجاد شده ادامه داد: سال گذشته حدود ۳۳ میلیون تن محصول در بورس کالای ایران به ارزش ۳۵۰ هزار میلیارد تومان معامله شد و در سال جاری تا هفته گذشته بیش از ۴۹ میلیون تن محصول به ارزش نزدیک به ۴۲۰ هزار میلیارد تومان در بازار فیزیکی مبادله شده که البته ارزش کل بازارهای بورس کالا به ۴۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است؛ این ارقام نشان از روند رو به رشد معاملات و رسیدن این رقم در هفته‌های آتی به ۵۰۰ هزار میلیارد تومان دارد.

پیشنهاد کارفرمایان در جلسه شورای عالی کار

مزد منطقه‌ای اجرایی می‌شود؟

و صنایع، اجرای این الگو را امکان‌پذیر نمی‌داند. در این میان، طرف کارفرمایی اصرار دارد اگر اجرای مزد منطقه‌ای امکان‌پذیر نیست، این موضوع را دولت اعلام کند.

طبق ماده ۴۱قانون کار، شورای عالی کار همه ساله موظف است میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف با توجه به درصد تورم اعلامی بانک مرکزی به گونه‌ای تعیین کند که حداقل مزد بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را مورد توجه قرار دهد، به اندازه‌ای باشد تا زندگی یک خانواده را که تعداد متوسط آن در مراجع رسمی اعلام می‌شود، تأمین کند. مطالبه کارفرمایان برای تعیین حداقل مزد کارگری برای مناطق یا صنایع مختلف در کشور براساس این ماده قانونی روی میز شورای عالی کار قرار گرفته است، اما در مقابل کارگران که سال‌هاست بر اجرای بند ۲ این ماده قانونی

تلفن مستقیم: ۷۳۳۹۰۰۸۶۰

